

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno. — Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto. — Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 30 h od enostopne petit - vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 25. novembra 1911.

C. Kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Kako je spravljati zadružna pisma? Draginja in zadružništvo. Purani. Književnost. Gospodarske drobtine. Občni zbori. Bilance. Pregled poslovanja hranilnic in posojilnic.

Kako je spravljati zadružna pisma?

Pri veliki večini naših zadrug najdemo napako, da se zadrugi došla pisma ne spravljajo v redu, da, ponekod celo smatrajo došlo korespondenco kot predmet, ki je samo zato tu, da dela napotje.

Po zadružnem zakonu je zadruga smatrati za trgovce, v kolikor se bavijo s trgovskimi posli in zato veljajo tudi za nje predpisi trgovskega zakonika. Po členu 28 tega zakonika pa ima vsak trgovec dolžnost, shranjevati prejeta trgovska pisma in od odposlanih pridržati si prepis ali kopijo.

Pa tudi pri onih zadrugah, kjer menijo, da imajo v redu svojo korespondenco, prejeto in odposlano, ni vse tako, kakor bi moralo biti. Pride n. pr. revizija in je treba predložiti revizorju to in ono listino. Tajnik zagotavlja, da jo ima spravljeno, da mora biti med akti, saj se še dobro spominja, ob katerih prilikah je imel v rokah i. t. d. Na vse zadnje se po dolgem iskanju in listanju morda vendar posreči dobiti dotični popir, ki je bil skrit kakor bi bilo začarano. Če se zahteva, da naj se predloži kak drug dokument, se ponovi isto iskanje in tarnanje,

„kje mora neki biti spak“. Toda tako se ne potradi samo ob revizijah mnogo dragega časa, ampak tudi ob drugih prilikah, n. pr. če zahteva nadzorstvo, da naj se mu predlože dokazila, da more kontrolirati pravilnost posameznih vpisov v zadružnih poslovnih knjigah ali če je treba kaki stranki pokazati kako listino ali če jo zahteva načelstvo ob priliki kake seje. V vseh takih slučajih zgubi navadno tajnik mnogo časa z iskanjem in to vse zaradi tega, ker korespondenca in dokazila niso urejeno spravljena.

Došla pisma so spravljena v celih ovojih in je med njimi dobiti tudi najnepomembnejše tiskovine, včasih od 5, 10 in še več let skupaj. Vsa ta pisma tiče lepo v kuvertah in tudi svoječasni pismeni odgovor jim je v prepisu morda priložen. Dostikrat je najti pisma različnih odpošiljatev in iz različnih let v eni kuverti. Vsled ponovnega iskanja pa se potem posamezne listine tako zamešajo, da je treba precejšnje stopnje potrpežljivosti, predno se zaloti tisto, kar se hoče imeti.

Koliko časa se mora brezplodno ob takih prilikah potratiti, je pač vsakomur

jasno. Navzlic temu pa je marsikaterega tajnika težko prepričati, da bi bilo koristno, če bi napravil tu red. Nasprotno, tajnik rad ugovarja takim nasvetom, češ da je glavna stvar to, da so vse listine spravljene, in da je vkljub nevravnani korespondenci vendar le mogoče dobiti vsako zahtevano listino. Deloma nasprotuje zaradi tega, ker je nereda že vaje — navada pa je železna srajca — deloma vsled tega, ker misli, da bo potreboval mnogo časa, predno bi mogel iz nereda napraviti red.

In vendar se da korespondenca urediti na priprost način in zelo pregledno. V ta namen zadostujeta dve mapi, ki jih je dobiti za male novce v vsaki papirni trgovini ali pri knjigovezu. V prvo se spravljajo važnejši akti, kakor izvirnik pravil, sodni sklepi o registraciji odbornikov in o premembah pravil, revizijska poročila, odlok o pripoznanju pristojbinskih ugodnostij i. t. d. V drugo mapo je pa devati vso ostalo došlo korespondenco in pa v prepisu odgovore, ki se odpošljejo na došla pisma. Posamezne listine se pri tem ne zgibajo, ampak se denejo v mapo razgrnjene.

Ob sklepu leta se okoli vse nabrane korespondence dene ovoj, na katerega se napiše letnica, in se potem spravi k drugim starim spisom in knjigam. V zvezi z vložnim zapisnikom se potem na ta način vsaka listina lahko takoj najde, oziroma se more hitro dobiti celo brez vložnega zapisnika, ker so listine zložene po časovnem redu in po letih.

Mapa, v katero so vložene važnejše listine, naj se spravlja v blagajni (v trezorju), druga mapa se lahko da v drug prostor.

Ravno tako neprilичno so dostikrat spravljena dokazila o blagajniških izdatkih, tako da je tudi tu iskanje združeno z znatno izgubo časa. Priporočljivo je, da je vsa dokazila brez razlike, najsibodo pobotnice, položnice ali kake druge vrste, hranijo v istem vrstnem redu kakor to kažejo zapovrstne

številke blagajniškega dnevnika. Na plačane račune se prilepi položnica, oziroma receptis in na vsako dokazilo se napiše zaporedna številka iz izdatkov blagajniškega dnevnika. Ob koncu leta se vsa zbirka še enkrat pregleda, če se strinja z blagajniškim dnevnikom, na kar se tudi ta dene k starim aktom in knjigam. Ako se dokazila tako uredijo in spravijo, se vsaka stvar lahko hitro poišče, pregledovanje in primerjanje s knjigami se izvrši gladko in, kar je glavna stvar, dokazilo se na ta način ne more tako lahko izgubiti, kar je posebno pri majhnih lističih nevarno.

Po cele ure časa žrtvujejo tajniki, ker nimajo v redu spravljene korespondence in dokazil. Marsikatero sitnost in pikro opazko bi si lahko prihranili, ako bi bili bolj praktični in bi uradne spise imeli shranjene tako kakor smo ravnokar opisali.

Red olajšuje, nered pa ovira vsako delo.

Draginja in zadružništvo.

Vprašanje o draginji je danes povsod na dnevnem redu. O njem razpravlja zbornica, preleva ga dnevno časopisje, prereševata se na ministerskih sedežih in na ljudskih zborovanjih. Vkljub temu draginja traja dalje in celo narašča. Priznati je treba, da se draginja ne da kar čez noč odpraviti. Da se pa vsaj polagoma da to doseči, treba je stvar na pravem koncu prijeti. V nastopnem hočemo premotrivati vso zadevo iz zadružnega stališča. Predno pa to pričnemo, ozrimo se po vzrokih splošne draginje.

Vzrokov je več. Eden glavnih vzrokov draginje je gotovo vedno obilnejše izseljevanje kmečkega prebivalstva v mesta. Današnje evropske države postajajo vedno bolj industrijske države. Vsled tega se po mestih potrebuje vedno več delavcev za tovarniško delo. Ljudje, ki nimajo mnogo lastnega posestva in ki bi morali služiti ali za dnino

delati, da se prežive na deželi, radi zapuščajo kmete in gredo v mesto. V to jih zapeljuje boljša plača v mestu, krajši delavni čas in druge ugodnosti, ki jih nudi mestno življenje. Vsled tega se na eni strani zmanjšuje število producentov, med tem ko se na drugi strani zvišuje število konsumentov. Posledica tega je, da mora manj ljudi pridelati večjo množino živil. Ker se delavec težje dobi in je povpraševanje po blagu večje, je jasno, da mora tudi cena blagu poskočiti. Temu se pridružujejo še pogoste vremenske katastrofe, vsled česar cene poljskih pridelkov gotovo ne morejo biti nizke. Za meščana pride tu nekoliko v poštev colnina, ki jo nalaga država na uvoz blaga iz tujih držav, da s tem varuje domačo produkcijo. Nikakor se pa o tem ne da primerjati podraženje, ki nastane vsled raznih naklad, kartelov, ringov in mnogobrojnih prekupcev. Vsemu temu se pridružuje še pojav, da vsakemu zvišanju uradniških in delavskih plač takoj sledi podraženje življenskih potrebščin.

Če ni mogoče drugače držati ceno, zgodi se to na umeten način, s tem da se produkcija nalašč zmanjša in se zaloge raje uničijo kakor poceni prodajo.

V takih razmerah trpe seveda največ delavci in uradniki, ki so navezani na stalno plačo. Njihove potrebe so mnogokrat večje kot pa plača, katero dobivajo. Radi tega večkrat ne morejo kupiti tega, kar neobhodno potrebujejo za življenje. Nasprotno pa posestnikom kapitala draginja ne more priti do kože, ker ti lahko zvale zvišanje cen na one, ki morajo jemati posojila ali kupovati blago njihove produkcije. Tako morajo uslužbenci in delavci sami nositi draginjo z velikimi žrtvami za svoje zdravje vsled pomanjkanja na vseh koncih in krajih, če se njihovemu delodajalcu ne poljubi s prostovoljnimi draginjskimi dokladami ali zvišanjem plače njihov položaj izboljšati. Ako se to ne zgodi, je prisiljen tak siromak poseči

po zadnjem sredstvu, namreč po pasivni rezistenci ali po štrajku.

Toda klic po pomoči iz tega žalostnega položaja je splošen. Kajti pod tem zlom ne ječita samo meščan in delavec nego tudi kmet Sredstva, ki se navajajo kot odpomoč tej splošni bedi, so različna.

Med mestnim prebivalstvom je najbolj razširjena zahteva, da naj se odpro meje uvozu mesa iz inozemstva in se odpravi colnina na meso in žito. V tej zadevi sta konsument in prekupec edina, le producent (kmet) se temu upira, ker bi se s tem množina te vrste blaga, postavljenega na domače trge, pomnožila in vsled tega cena blagu padla.

To je resnica. Toda vprašanje je, ali bi imel konsument od tega največ dobička. Naše mnenje je, da bi dobiček spravili prekupčevalci in njim zapovedujoči karteli in ringi. Vsaj kakor so razmere dandanes, bi se gotovo tako zgodilo. Temu bi se dalo odpomoči z organizacijo konsumentov, ki bi izločila prekupčevalstvo, v kolikor se isto živi samo na račun drugih. Gotovo ni v redu, da se v mestu kot je Dunaj, ki šteje 35.000 hiš, ne bavi nič manj kot 22.000 ljudi zbranjarijo. S tem se na leto podraže živila za približno 90 milijonov kron. To je denar, ki je kosumentom takorekoč iz žepa ukraden, ker zanj se ne dobi prav nobene protivrednosti. Na Dunaju gre ta stvar tako daleč, da se smatra raznašanje kruha, peciva, mleka itd. kot posebna obrt. Kmetje ne smejo na trg prinešenih stvari sami prodati, nego se morajo poslužiti prekupca, in to gre seveda tudi na račun konsumentov.

Ta dolga vrsta prekupčij ni mali vzrok veliki draginji, čeravno je treba priznati, da so druge okoliščnosti k temu tudi mnogo pripomogle.

Samo z znižanjem ali odpravo colnine se draginja ne more odpraviti. To nam jasno kaže zgodovina Angleške, kjer je po uvedbi prostega trgovanja leta 1849 nastopila šele

tedaj cenena in dobra preskrba prebivalstva, ko se je isto oklenilo konsumnih društev in je preskrbo z živili vzelo samo v roko. Do tedaj so imeli ves dobiček od odpravljenе colnine samo trgovci in prekupci.

Globoko vkoreninjeni organizaciji konsumnih društev se ima Anglija zahvaliti, da manj trpi na splošni druginji kakor pa one države, kjer ta organizacija še ni tako močno izvedena. V Avstriji so n. pr. v zadnjem desetletju poskočile cene živil za 50 do 100 % in tudi več, na Angležkem pa samo za 13-36 %.

Ako ni bilo mogoče angležki konsumni organizaciji tudi tega malega zvišanja cen preprečiti, je temu vzrok, ker je pri nakupovanju surovin še odvisna od kartelov in ringov. Kar se pa tiče razdelitve blaga ter izdelovanje živil in drugih potrebščin, v tem je angleška konsumna organizacija dosegla vrhunec. Da se še tej pomanjkljivosti izogne in da se tudi pri nabavi surovin popolnoma oprosti kartelov, sklenila je angleška konsumna organizacija, kakor poročajo „The Cooperative News“, tudi pridobivanje surovin vzeti v svoje roke. Dobro je namreč, ako kdo čevlje naredi sam, še boljše je pa, ako more tudi usnje napraviti sam in mu ga ni treba kupiti. Ako imajo konsumna društva lastne mline, je to nekaj vredno; še večjega pomena bi pa bilo, ako bi tudi pšenico mogla sama pridelovati.

Ta vzgled pametnih Angležev bi morali posnemati tudi avstrijski konsumenti. Tudi njim mora biti mari, prekupčijo kolikor mogoče omejiti in proizvajanje surovin vzeti v svoje roke. Seveda bode ta namen mogoče doseči šele v nedogledni bodočnosti, ako se gibanje konsumnih društev tudi po naših mestih poživí, tako da postane pravo ljudsko gibanje. Sedanja druginja je glasen opomin, da se da le z organizacijo zlomiti nadvlada trustov in kartelov.

Treba je torej, da se že obstoječa konsumna društva v Avstriji okrepe in da se snujejo nova. Seveda imamo tu v mislih

mesta in druge večje industrijske kraje v katerih je dana prava podlaga za njih uspešno delovanje. V vsakem malem kotu snovati konsumna društva, to bi bilo neumestno, kakor je pokazala izkušnja.

Po mestih so pa konsumna društva še mnogo premalo razširjena. Vsem tem 1382 konsumnim društvom, kolikor jih sedaj obstoji v Avstriji, v primeri z več milijoni ljudi v avstrijskih mestih, izdaleka ni mogoče v toliki meri vplivati na cene živil, kakor bi bilo to potrebno. Ko bi bila pa celota konsumentov organizirana, tedaj bi pa konsumna društva mogla prevzeti ne le prodajo, nego tudi proizvajanje surovin in izdelovanje raznih potrebščin. Potem bi cene ne bile odvisne od samovolje posameznikov, temveč od naravnih razmer. Kajti na mesto absolutističnega in oligarhičnega sistema v gospodarstvu bi nastopil demokratizem, kateri je vtelesen v združništvo.

Zato imajo vsa druga sredstva, ki se priporočajo za polajšanje ali odpravo druginje, samo začasen uspeh, sličen onemu morfiju, ki se da bolniku za polajšanje njegovih bolečin. Pri tem bi samo ob sebi umevno mogle igrati važno vlogo kmetijske prodajalne zadruge, ker bi na ta način v konsumih organizirani konsumentje mogli naravnost stopiti v poslovni stik s producenti. S pomočjo take vsestranske organizacije bi se dalo odpraviti mnogo nepotrebnega dela, ves promet z živili bi postal mnogo bolj priprost in cenejši.

Z zvišanjem plač se pa druginji nikakor ne more trajno odpomoči. Vedno se namreč opaža, da kakor hitro se zvišajo plače, cene živilom zopet poskočijo. Oni, katerim so se plače zvišale, pridejo kmalu zopet v prejšnji položaj; na slabšem so pa oni, katerim se plače morda niso zvišale. Vedno je namreč tako, da morajo milijoni ljudi večje cene plačevati, med tem ko so se samo nekoliko stotinam ali tisočinam dohodki zvišali. Z neprestanim zviševanjem plač se ne da dra-

ginji trajno odpomoči, ker mora država zato zvišati davke, kar potem zopet služi špekulantom za pretvezo, da zopet zvišajo cene blagu.

Sprememba v draginji more torej samo tedaj nastati, ako se vsi oni stroški, ki jih povzroča pogosto prekupovanje, predno pride blago od producenta do konsumenta, znižajo na minimum in se skuša zvišati nakupovalna moč onih, ki ne morejo zvaliti bremen na druge rame. Da se pa to doseže, je potrebno, da se konsumenti oproste železnih verig trustov in kartelov in sami prevzamejo oskrbovanje potrebščin. To je pa samo tedaj mogoče, ako spozna konsument veliki pomen organizacije konsumnih društev, se jim pridruži in s tem pokaže svojo solidarnost. Šele tedaj bo drugače.

Daginja ni torej čisto ekonomsko vprašanje, nego je po večini socialno vprašanje s socialnimi vzroki. Draginja temelji namreč, kakor smo videli, v veliki meri v težnji družabnih razredov, posebno v težnji delavskega stanu za boljšim življenjem. Vsled tega se draginjsko vprašanje ne bo moglo rešiti toliko z gospodarskimi sredstvi kakor pa socialnim potom z združenjem konsumentov. Vlada in zakonodaja pa takim težnjam ne sme delati zaprek in težav, nego mora to stremljenje z vsemi silami podpirati. Samo s pomočjo zadružništva se more izpremeniti in izboljšati sedanji način trgovine in produkcije živil. To je problem, ki ga je treba rešiti zadrugarjem in današnja draginja naj bo povod, da se prične to vprašanje resnejše premotrivati. Ako se bo to zgodilo, tedaj bo prihodnost pokazala, da ne bodo več nastopile take razmere, v kakoršnih sedaj živimo.

Seveda pri tem tudi vlada ne sme držati križema rok. Dosedaj žalibog ni storila mnogo ali skoraj nič za odvrnitev draginje. Ona ne kaže nobene posebne naklonjenosti, draginji se energično ustaviti. Na temelju koalicijskega zakona z dne 7. aprila 1870, ki

določa, da nimajo dogovori obrtnikov za zvišanje cen kakemu blagu na škodo občinstva nobene pravne veljave in da so kaznjivi, bi lahko kaj storila proti kartelom, toda to se ne zgodi. Tudi proti ponarejevalcem živil, ki ob vladajoči draginji vedno bolj nastopajo, bi se na temelju obstoječih zakonov lahko bolj strogo postopalo.

Ta dejstva dokazujejo, da se more proti draginji uspešno nastopiti samo z združno organizacijo in z zmanjšanjem stroškov pri razprodaji in razpečavanju blaga.

Purani.

Domovina puranov je Amerika, od koder so jih pripeljali v Evropo v šestnajstem stoletju. Tam živi še dandanašnji tudi divji puran poleg udomačenega. V Nemčiji so poizkušali z rejo divjih puranov, kakor so pri nas upeljali tuintam divje fazane in jih razmnožili, a ta poizkus je popolnoma izpodletel. Deloma jim ne ugaja podnebje, deloma pa so mladiči premehki za te krajevne razmere. Pač pa so gojili z vnemo udomačene purane; za njimi ni ostala Francoska, kjer je perutninarstvo itak zelo razvito. Pa tudi na našem jugu, kjer je milejše podnebje, so vpeljali purane. Po Hrvaškem, Slavoniji, Bosni in Hercegovini je razširjena reja puranov. Na Kranjskem se pečajo z purani le Dolenjci, a še ti le omejeno.

Purana rede le radi okusnega mesa, puro pa porabljajo za valjenje piščet, rac in gosi. Pura jako pridno vali in dobro vodi mladiče. Mnogo pur pa je tudi zelo nerodnih in neokretnih za ta posel, vsled česar pohodijo in potlačijo mnogo zaroda. Za valjenje in sploh za naše razmere je najbolj primerna srednje velika pura. Amerikanske velike pure, Nortfolk in Mammut so namenjene bolj razstavam in športu, kakor pa kmetu.

Mladi puran doseže na zimo 6—7 kg. Ker pa purani počasi rastejo, dorastejo šele čez dve leti, a takrat doseže samec 12—13 kg. Pred tako težkim puranom pa perutninarji zelo svare. Samec je namreč silno ognjevit, zbog česar mnogo samic poškoduje. Najprimernejši je puran-plemenjak z 10 kg teže.

Rekli smo, da pure izborno vale; imenujejo jih žive valilne stroje. Ako pura še ne nese, oziroma ako ne bode še kmalu pričela nesti, jo lahko prisilimo vsak čas k valjenju. Ta lastnost je za perutninarje velike važnosti, ker lahko izvale razno perutnino v poljubnem času, kar je za nje velikega pomena.

Puro prisilimo k valjenju na ta način, da napravimo pripravno gnezdo, v katero položimo 8—10 ogrelih porcelanastih jajec. Na gnezdo posadimo za valjenje določeno puro, jo pokrijemo z rešetom ali jerbasom, ki pa mora biti tako nizek, da pura ne more vstati. Jerbas pa obtežimo z kamenjem ali opeko, da ga pura dvigniti ne more. Vse to pokrijemo z vrečo ali rjuho, da ima pura poltemo in mir. Vsak dan jo vzamemo raz gnezdo, da se naje, napije in osnaži. Ta čas pa jajca denemo na gorko, da se ne ohlade. Ako so namreč porcelanasta jajca mrzla, ne sede rada nanje nazaj, dokler še ni prišel nagon za valjenje. V 3—5 dneh se pa nagon že pokaže in spoznamo ga po tem, da pura sedi in ostane na gnezdu brez pokrivanja.

Nekateri pa izrežejo v pokrivalo tja, kjer ima pokrita pura glavo, ozko luknjo, kamor postavijo jed in vodo, da pura nemoteno 3—5 dni sedi.

Drugi jo zopet prej z žganjem opijanijo, da jo s tem omamijo in k mirnemu sedenju pripravijo. A prevelika „porcija“ jo lahko umori. Ako se že to sredstvo uporabi, zadostuje že žličica žganja, razredčenega z vodo, kar se da na kruhu.

Naravno pa dosežemo tudi namen brez žganja, ako za valjenje namenjeni puri osem

dni poprej damo vsak dan pest lanenega zrnja.

Čudno je pa to, da pripravimo k valjenju tudi samca, ali le v slučaju, če nima nič samic. Sedi dobro, vali pridno, a najboljše in najskrbneje pa pase mladiče. Pravijo pa, da tudi kapuna lahko pripravimo k valjenju.

Pri purah je pa strast do valjenja takrat nadležna, ako jo hočemo porabiti za opitanje. Pisal mi je tovariš, da kloče pura celo leto in ne je skoraj nič, a on pa bi rad jedel — puro. Sedela mu je na vrtu na odpadlem jabolku, včasih celo na kamen. Vsa sredstva, trdi, da niso pomagala nič. V takem slučaju je najboljšje, da puri damo kurje jajce, ki je že navaljeno in bo v par dneh izvaljeno. Pura sedi 2—3 dni na jajcu. Pišče se izvali in v 24 urah že izleze izpod pure, hoteč jesti. Pura gre za njim, ga pase in pozabi na valjenje. 2—3 dni ga ji pustimo, potem pa vzamemo. Pura ga bo iskala, pri tem pa mine nagon do valjenja. Na ta način se jo najlažje ozdravi.

O puranu-samcu je dokazano, da oplodi celo serijo jajec z jednim samim oplojenjem. Isto tako tudi gosjak. Seveda je jedna serija jajec pure oziroma gosi majhna napram oni dobre kokoši. Saj pa tudi petelin z jednim samim aktom lahko oplodi vsa jajca, ki jih kokoš tri tedne potem znese. Petelin pa mora biti krepak in ognjevit ter dobro ohranjen.

Tako imamo lahko par pur ali gosi brez samca, jim v gotovem času za nekaj dni dobimo samca od kakega soseda, ki oplodi vsa jajca s prav dovoljnim vspehom.

Pure pa zahtevajo obilno proste pašje. Rejo nam plačajo le tam, kjer lahko tekajo po sadovnjakih, travnikih in strmiščih, da si same mnogo hrane poiščejo. Vsled tega spadajo pure le na velike in prostorne kmetije. Zelenjadni vrt pa moramo skrbno zapirati; ako pridejo notri, tedaj pa požro in razsekajo z močnim kljunom vse od kraja.

Puran strastno ljubi zelenjad. Ugaja jim pa tudi le suha zemlja; na mokri ne vspevajo. Posebno v onih krajih, kjer imajo posestniki mnogo žitnega polja, je reja puranov dobičkanosna, ker pobero po njivah vse odpadlo zrnje, ki pride na ta način k dobrem.

Mlade purice so v prvih dveh mesecih jako občutljive in zahtevajo mnogo skrbnega negovanja. Varovati jih moramo mraza, mokrote in tudi prehude solnčne vročine. Zato jih ne spustimo v mokro travo, zjutraj zgodaj v roso, dokler se ta ni posušila. Hude vročine jih pa obvaruje senca sadnih dreves, kamor se zatečejo pred pekočimi solnčnimi žarki. Zato priporočajo nekateri perutninarji valjenje mladih puric po kokoših, ker jih te lepše in boljše v mrazu krijejo in skrbneje vodijo nego pura. Pura sama jih namreč le skrbno in pridno pase, a manj greje. Dobro je tudi, ako je med malimi puricami par piščet, da se purice od teh uče jesti in hrane iskati.

Pri lepem vremenu in skrbnem negovanju vspevajo purice prav dobro. Po dveh mesecih ni zanje več nevarnosti; prepustimo jih lahko samim sebi, ker so že toliko utrjene kot piščeta, ob enem pa si tudi že znajo iskati hrane na paši.

Vzreja mladih puric zahteva iste hrane kot pri piščetih. Kdor pa ne pazi, da bi purice nikdar ne dobile skisane hrane, z mlekom pomešane, je bolje, da jih krmi s suhimi drobtinicami iz belega kruha, pozneje pa z kašo. Mleko jim zelo ugaja in tudi vspevajo lepo po njem; a postala in skisana jed z mlekom jim silno škoduje.

Pure opitamo kakor gosi, race in kokoši. Čim bolj in večkrat menjamo med opitanjem hrano, rajše jedo in lepše se opitajo. Zelo jim ugaja testo iz koruzne moke in namočena koruza. Dobra je tudi ajdova in ječmenova moka.

Kjer pa je na razpolago posneto mleko za zamesenje med moko, ga toplo priporo-

čam. Ni drago, a pospešuje opitanje in da nam zelo nežno in okusno meso.

Zupan.

Književnost.

Kriza v slovenskem združništvu. Razpravlja Miloš Štibler, tajnik Zadružne Zveze v Celju. Založil pisatelj. Cena 50 vinarjev.

Tekom dolge vrste let so se v slovenskem združništvu dogajale razne napake. Ker se združni krogi niso zadosti pobrigali, da bi jih odpravili, so se v zadnjem času celo znatno pomnožile in ko je bila slednjič mera polna, so tuintam zadruge prišle v stisko, pri nekaterih je prišlo celo do poloma. Ti žalostni pojavi so dali g. pisatelju povod, da je izdal zgoraj označeno brošuro, v kateri razpravlja o vzrokih, vsled katerih je naše združništvo zašlo na napačno pota, o napakah, ki se dogajajo pri poslovanju zadrug in njih združnih zvez in slednjič o načinu, kako bi bilo te rane ozdraviti. Pisatelj se bavi v svojem razmotrivanju skoro izključno s posojilnicami. Napake se sicer dogajajo tudi pri drugih vrstah zadrug — morda še v večji meri nego pri posojilnicah — ali to so bolj zadeve lokalnega pomena in ne tangirajo toliko našega celokupnega združništva kot takega.

Knjižica ne podaja kaj bistveno novega, o vsem tem se je že obravnavalo bodisi v naših združnih glasilih bodisi v drugih združnih spisih, ali vendar je vredna, da jo s pomislekom prebero oni, ki vodijo pri nas združne organizacije.

Med vzroki, ki so dovedli naše združno gibanje v stisko, razlikuje pisatelj dvojne: neposredne, kakor slabe letine v zadnjih dobah, polomi nemške osrednje združne blagajne v Celovcu, osrednje nakupovalne in prodajalne zadruge Agro-Merkur in Glavne posojilnice v Ljubljani, ter medsebojno hujskanje po političnih listih — in neposredne t. j. izrabljanje združništva v strankarsko-politične namene.

Povsem je pritrditi pisatelju, ki šiba slovensko časopisje, ki je v ravnokar minulih, za združništvo tako težkih časih pokazalo malo umevanja za velikanski pomen slovenske združne denarne organizacije.

Tu naštetim vzrokom krize bi bilo dodati še enega, namreč snovanje posojilnic t. zv.

„mešanega“ ustroja, ki jih pri nas radi, pa povsem neopravičeno, imenujemo kar „šulcejevke“, da si je njihova temeljna organizacija v bistvenem nasprotju z načeli, katere je zastopal Šulce-Delič. Posojilnice tega ustroja so se pri nas začele snovati takoj v začetku zadružnega gibanja, ko še ni bilo nobene zadružne zveze in so se mnoge izmed njih razvile sicer v mogočne denarne zavode, ki pa nosijo le na zunaj ime „zadruga“. Deleži pri njih so dvojni, glavni (visoki) in opravični (nizki) in temu primerno imajo tudi dvojne vrste zadružnikov. Oni zadružniki, ki imajo glavne deleže, uživajo posebne pravice, od katerih je najvažnejša ta, da se smejo le izmed njih izvoliti odborniki, ki imajo v rokah vso upravo, dočim imajo ostali zadružniki dvomljivo čast, jamčiti z vsem svojim premoženjem za zadružne obveznosti. Posestniki glavnih deležev imajo interes, da jih je kolikor mogoče malo, ker čim manj jih je, tem večji upliv imajo na vodstvo zavoda. Na ta način gospodarji nekaj oseb z milijoni ljudskega premoženja, katerega izrabljajo dostikrat za svoje osebne namene ali si pa dobiček v raznih oblikah lepo delijo med seboj. Špekulaciji, in sicer špekulaciji s tujim premoženjem so na ta način odprta vrata na stežaj. Brez dvoma tvorijo te psevd-zadruga trajno veliko nevarnost za naše denarno zadružništvo. Zato je tudi snovanje takih kreditnih zadrug škodljivo med hibe naše denarne zadružne organizacije, ki je v tem pogledu že s prvega početka zašla na napačna pota.

Dalje se knjižica bavi z nekaterimi nedostatkami, ki jih je splošno opazovati pri poslovanju naših denarnih zadrug in te napake se po mnenju g. pisatelja gibljejo okoli sledečih točk: 1.) razmerje med lastnim in tujim premoženjem, 2.) izposojila, 3.) posojevanje, 4.) odpovedni roki, 5.) centralizacija.

Da morejo vse naše posojilnice v primeri s tujim premoženjem (vloge in izposojila) izkazati le malo svojega lastnega premoženja (deleži in rezervni zakladi), to je gola resnica. Nastane pa težavno vprašanje, kako to zlo odpraviti. G. pisatelj se zavzema zlasti za to, da bi se pri posojilnicah vpeljali visoki deleži. Pri tem se sklicuje med drugim na razmere v Nemčiji, češ da se ondi tudi v malih kmečkih posojilnicah zahtevajo deleži po 500 mark (to je 600 kron). Ali ravno razmere v Nemčiji kažejo, kako malo izda tu vsa teorija! Štatistika, ki

jo je izdala državna zveza nemških kmetijskih zadrug v Darmštadu za leto 1908, kaže dovolj jasno, kako velike morajo biti zapreke, ki ovirajo vpeljavo višjih deležev. Tako so n. pr. l. 1907 imele vse pruske kmetijske, posojilnice povprečno deleže po 17 mark, na Bavarskem po 14 mark, v vsej Nemčiji povprečno po 18 M. Razmerje med lastnim in tujim obratnim kapitalom je bilo l. 1907 pri vseh nemških kmetijskih posojilnicah povprečno kakor 1 : 25. To razmerje torej ni bogve kako ugodno, zlasti ako se pomisli, da je nemško zadružništvo dosti starejše in da se tam za zadružno izobrazbo ljudstva stori mnogo več nego pri nas. Da si v tem pogledu ni treba delati kakšnih posebnih nad, se bo treba vendar tudi pri nas potruditi, da se uvedejo po posojilnicah višji deleži, če iz drugega razloga ne, že zato, da se bodo zadružniki bolj zanimali za usodo svoje zadruge.

Mnogo bolj važno je, da vodstva posojilnic obračajo vedno večjo pozornost na to, da se bolj množe rezervni zakladi, ki so izključna last zadruga, dočim se o deležih to ne more povsem trditi. Tvoritev rezervnih zakladov ni toliko odvisna od zunanjih okoliščin, med tem ko smatra vsak zadružnik za neko žrtev, če mora plačati visok delež. Ravno pri zbiranju rezervnih zakladov pa naše posojilnice mnogo greše. Leto za letom razdajajo posojilnice podpore za najrazličnejše namene, na likviditeto svojih sredstev pa ne mislijo dosti.

Glede izposojil meni pisatelj, naj bi se rabila le v slučaju navala vlagateljev in v slučaju gospodarskih kriz. Svojega obratnega kapitala naj bi posojilnice razposodile kvečjemu dve tretjini, eno tretjino pa naj bi imele vedno naloženo. To stališče se mi zdi pretirano in za nekatere pokrajine, kjer se ima ljudstvo boriti z raznimi vrstami oderuštva, nevsprejemljivo. Treba je končno pomisliti, da posojilnica ni sama sebi namen, ampak da je ustanovljena v dobrobit ljudstva. Vsled tega takega načela v gospodarsko zaostalih krajih ni mogoče tako izvesti kakor bi si kdo želel s teoretičnega stališča.

Glavna hiba vsega našega posojilništva tiči brezdvomno v napačnem dovoljevanju posojil.

V nekem oziru moram pa tudi tu slovenske posojilnice vzeti nekoliko v zaščito. Pisatelj namreč ne upošteva dovolj dejstva, da v Slovencih denarstvo ni bilo organizirano tako kakor pri drugih večjih narodih, katere nam stavlja

za izgled. Osobito nam še sedaj manjka večjih hipoteknih zavodov s pravico do izdajanja zastavnih listov, sredstva obstoječih hranilnic pa tudi še daleč ne zadostujejo za vse potrebe imobilijarnega kredita. Za oskrbovanje trgovskega kredita smo šele v najnovejšem času dobili par bank, ki pa imati istotako na razpolago veliko premalo kapitala. Vsled takih razmer so bile slovenske posojilnice doslej prisiljene, da so šle preko meje svojega pravega namena, zaradi česar je treba njihovo postopanje nekoliko mileje presojudi. S tem pa nikakor ne mislim reči, da je tako ravnanje v redu in da se lahko nadaljuje tudi v bodoče. Nasprotno, sedanja stagnacija bodi vsem posojilnicam resen memento, da naj se bavijo le z posojili in sicer samo s takimi, ki so združljiva z njihovim namenom. Nevarna razvada, da se dovoljujejo krediti vseh vrst, se bo morala korenito odpraviti.

G. pisatelj se ostro obrača proti vknjiženim posojilom, čes da se posojilnice ne morejo vezati na dolgo dobo let. K tem izvajanjem bi bilo pripomniti, da vknjižba kake terjatve sama na sebi še ne znači kakega posebnega nedostatka. Nevarnost obstoji v tem, da se dovoljujejo previsoka posojila, o katerih se lahko ve že naprej, da jih dolžnik dolgo časa ne bo mogel vrniti, pa naj se da potem posojilo že proti osebemu poroštvu ali proti vknjižbi. Poleg tega je upoštevati, da si posojilnice tudi v slučaju vknjižbe izgovore v zadolžnici pravico, vsak čas ali proti kratkemu odpovednemu roku zahtevati povračilo dolga, vsled česar takih vkniženih posojil ne gre šteti med hipotekna posojila v ožjem pomenu besede, ker ima vknjižba pri naših kreditnih zadrugah samo značaj zavarovanja, a ne vsebuje obveznosti upnika, da posojila ne bo odpovedal. V kmečkih posojilnicah naloženi denar tudi ni podvržen tolikim fluktuacijam kakor v mestnih denarnih zavodih, ampak je mnogo bolj stalen. Dalje imamo mnogo posojilnic, ki imajo mnogo hranilnih vlog, a malo posojil. V takih razmerah smejo izjemoma tudi posojilnice posojati na vknjižbo, pod pogojem seveda, da se iz izjemea ne napravi pravilo, da posojila niso previsoka in da se dogovore gotovi odplačilni obroki.

Končno tudi pisatelj koncedira, da je izjemoma dopustno posojati na nekoliko daljšo dobo. Zraven pristavlja zelo umesten in vsega uvaževanja vreden nasvet, naj se v takih slu-

čajih vedno vpelje odplačevanje dolga v določenih obrokih. Kajti zadruge imajo dolžnost, dolžnike tudi vzgajati in vzgojiti in potem bo dobro za dolžnika in za zadrugo.

V praksi neizvedljivo se mi zdi pisateljevo priporočilo, da naj bi se v normalnem poslovanju zadruge posojalo na dobo pol do enga leta. Vsaj kolikor pride tu v poštev kmečki kredit, ne bo mogoče tega načela dejansko uveljaviti.

Osobito je graje vredno, da tuintam male posojilnice dajejo posojila za industrijske naprave. Podjetnik si obeta seveda lep dobiček, ali uspeh je odvisen od strokovnega znanja, konjunktura, konkurence in raznih drugih okolnosti, česar vsega nevesčim odbornikom rafajzenske posojilnice ni mogoče dobro pretehtati. Navadno se misli, da je z investicijami za nakup zemljišč, stavbo in notranjo opravo že vse doseženo. Kmalu se pa pokaže, da je treba še štirikrat, petkrat ali še večkrat toliko obratnega kapitala. In potem se pravi, potrebujem še toliko in toliko, če ne, se mora podjetje ustaviti in posojilnica bo trpela škodo. Tako rodi eno zlo drugo. Sem spada tudi nakupovanje hotelov in zidava dragih združnih (društvenih) domov.

Združne zveze bi morale delovati odločno na to, da se na občnih zborih posojilnic vsprejmo sklepi, do katere najvišje mere se sme vsakemu članu dovoliti kredit in uplivati dalje, da se ti maksimalni zneski ne določijo previsoko.

Glede upeljave odpovednih rokov in centralizacije denarnega prometa se popolnoma strinjamo s pisateljevimi izvajanjmi. Zlasti mu moramo pritrditi, ko biča one nezavedne in sebične zadruge, ki zaradi trenutnega dobička raje nalogajo svoje odvišne denarje pri tujih bankah nego pri svoji centrali. Banke niso prijateljice združne organizacije nikjer in tudi pri nas ne bodo. Ravno v zadnjem času so posebno rumunske rafajznovke živo občutile, da se pravi prijatelj izkaže šele v nesreči.

Nadalje se pisatelj bavi nekoliko z „nalogami bodočnosti“ in poda nekaj „organizacijskih nasvetov“. Nekaterim, tu zastopanim nazorom se ne morem povsem pridružiti. Tako n. pr. se priporoča, da naj se zatro konkurenčne zadruge — kar bi bilo le želeči — toda naj se potem v „skupnih“ zadrugah uvede pri volitvah v načelstvo in nadzorstvo proporcionalni volilni sistem. Potem bi se po njegovem mnenju povrnil v združno organizacijo mir, katerega

je iz nje pregnala politična agitacija. Sicer ne vem, kako si pisatelj to zadevo predstavlja v podrobnostih, ker se o tem izraža le na splošno. Možno si je misliti več načinov, kako naj bi se to doseglo. Toda v vsakem slučaju bi prišlo do več ali manj hudih nastopov med zadružniki. Dočim imamo sedaj nasprotje le med konkurenčnimi zadrugami, bi se pojavili potem razpori med člani iste zadruge, kar bi bilo še mnogo bolj usodepolno. Sicer pripozna tudi načrt novega zadružnega zakona gotove pravice manjšin v zadrugah, ali pri tem se vladni načrt opira samo na stvarne momente, ne pa na pripadnost tej ali oni politični stranki in zato so nagibi, vsled katerih hoče tudi vlada uveljaviti nekak proporcionalni sistem pri volitvah v zadružne organe, bistveno različni od onih, ki jih navaja pisatelj.

Zadružništvo je postalo pri nas predmet, ki zasluži, da se mu obrača vsa pozornost. Čim bolj se bistrijo pojmi o pomenu in namenu zadružnega gibanja, tem bolje. Zato je pozdraviti vsak poizkus, pripomoči do veljave pravim zadružnim načelom. Morda gre velik del krivde, da je zadružna organizacija pri nas v nekih ozirih zašla na napačni tir, pripisovati dejstvu, da so odločilni zadružni krogi preveč posnemali ptiča noja in so se vse napake bojazljivo zakrivale, ne da bi se pri tem upoštevali globočji vzroki neuspehov. V tem delcu pa se s priznanja vredno odkritosrčnostjo slikajo nedostatki in capite et in membris.

Dasi se da razpravi tuintam ugovarjati, se mora njen glavni namen, pripomoči do boljših razmer v naši zadružni organizaciji, le odobravati. Zato jo priporočam vsem, ki se zanimajo za naše zadružništvo.

A. K.

Gospodarske drobtine.

Prihodnji kletarski tečaj se vrši v državni vzorni kleti v Rudolfovem v dneh 28. do 30. decembra t. l.

Kdor se ga želi udeležiti, zglesi naj se takoj pri c. k. vinarskem nadzorstvu v Rudolfovem.

Poljedelski tečaji. Deželni odbor kranjski priredi tudi v prihodnji zimski in pomladanski dobi kmetijske tečaje. Živinorejske zadruge, podružnice c. kr. kmetijske družbe, kmetijska društva, izobraževalna društva in druge podobne organizacije, ki želé, da se pri njih priredijo taki tečaji, naj to naznanijo do 1. de-

cembra t. l. deželnemu odboru v Ljubljani. Navedejo naj dan, kraj in predmete predavanj in sicer po sporazumljenju z občinskimi uradi in krajnimi šolskimi sveti.

Razglas.

Kletarski tečaji. V primeru z drugimi, bolj naprednimi vinorodnimi deželami, je naše kletarstvo še na jako nizki stopinji.

Zaradi tega je zlasti sedaj, ko je nastala potreba, da vino izvažamo, nujno potrebno, da se naši vinogradniki poprimejo boljšega kletarstva ter da pridelujejo dobro, okusno čisto in stanovitno vino, ker je drugače nemogoče s pridelki drugih vinorodnih dežel uspešno konkurirati.

Kaj pomaga gospodarju-vinogradniku še tako lepo grozdje, ako ne zna iz njega pripraviti tako pijačo, kakoršno se dandanes zahteva?

Ravnotako je tudi za kletarje, vinske trgovce in gostilničarje, ki posredujejo prodajo vina med pridelovalcem in občinstvom, znanje umnega kletarstva, zlasti pravilnega ravnanja s posodo in z vinom neobhodno potrebno, kajti iz najbolj žlahtne kapljice se z nepravilnim ravnanjem lahko naredi najgnusnejša pijača.

Da imajo ukaželjni priliko, se v umnem kletarstvu temeljito izučiti, priredi c. kr. vinarski nadzornik B. Skalicky pri državni vzorni kleti v Rudolfovem tekom tekoče zime več trodnevni kletarskih tečajev.

Kdor se misli katerega teh tečajev udeležiti, zglesi naj se takoj pri c. kr. vinarskem nadzorstvu v Rudolfovem.

Ker je število vdeležencev za vsak tečaj omejeno, treba se je, komur je na stvari ležeče, čim prej zglositi.

Vsak, kdor bo v tečaj sprejet, bo o tem potom posebnega vabila vsaj en teden pred pričetkom tečaja obveščen.

C. kr. vinarsko nadzorstvo za Kranjsko v Rudolfovem.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Smledniku.

reg. zadr. z neom zav.

ki se vrši dne 10. decembra 1911 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika.
2. Poročilo načelstva
3. Poročilo nadzorstva
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se čez pol ure drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal, ne glede na število navzočih članov.

Bilanca

Hranilnice in posojilnice v Žireh,

registr. zadruga z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1910.

Aktiva.	K
Posojila	357.235.10
Tekoči račun z zvezo	121.396—
Inventar premični	120—
Zaostale obresti posojil	1.895.33
Vrednost tiskovin	55—
Delež pri Zadrudni zvezi	1.000—
Delež pri Unionu	500—
Delež pri Ljud pos. v Lj.	4—
Prehodni	1.193.47
Gotovina 31. dec. 1910	3.806.46
Skupaj	487.187.36
Pasiva.	K
Deleži	634—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	477.444.60
Predplačane obresti posojil	547.57
Rezervni zaklad	7.668.27
Čisti dobiček	892.92
Skupaj	487.187.36
Denarni promet K	664.756.52
Stanje članov začetkom l. 1910	304
Pristopilo	15
Izstopilo	10
Stanje koncem l. 1910	309

Bilanca

Posojilnice pri Sv. Petru pod Sv. Gorami,

registr. zadruga z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1910.

Aktiva.	K
Posojila	97.538.78
Tekoči račun z zvezo	1.464.44
Inventar premični	140.05
Delež pri Zadrudni zvezi	100—
Naložen denar	18.843.21
Nevzdignjene obresti nalož. denarja	852.44
Gotovina 31. dec. 1910	1.866.83
Skupaj	120.805.75
Pasiva.	K
Deleži	2.310—
Hranilne vloge s kap. obr.	109.534.44
Predplačane obresti posojil	742.12
Rezervni zaklad z prist.	7.032.23
Čisti dobiček	1.186.96
Skupaj	120.805.75
Denarni promet K	85.535.89
Stanje članov začetkom l. 1910	336
Prirastlo	14
Odpadlo	16
Stanje koncem l. 1910	334

Bilanca

Hranilnice in posojilnice v Koprivnici,

registr. zadruga z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1910.

Aktiva.	K
Posojila	34.109.65
Tekoči račun z zvezo	3.256—
Inventar premični	312.68
Zaostale obresti posojil	99.77
Delež pri Zadrudni zvezi	600—
Tekoči račun s člani	9.738.05
Gotovina 31. decem. 1910	353.08
Skupaj	48.469.23
Pasiva.	K
Deleži	368—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	47.263.87
Predplačane obresti posojil	303.89
Rezervni zaklad	209.66
Čisti dobiček	323.81
Skupaj	48.469.23
Denarni promet K	123.335.38
Stanje članov začetkom l. 1910	72
Pristopilo	21
Izstopilo	1
Stanje koncem l. 1910	92

Bilanca

Hranilnice in posojilnice za Planino in Studeno v Planini,

reg. zadr. z neomej. zavezo,
z dnem 31. decembra 1910.

Aktiva.	K
Posojila	67.734.57
Inventar premični	188.94
Zaostale obresti posojil	1.744.70
Delež pri Zadrudni zvezi	1.000—
Prehodni (P. a.)	394.42
Nalož. rezerva z obresti	2.967.35
Stalna vloga	1.000—
Gotovina 31. decembra 1910	2.248.78
Skupaj	77.278.76
Pasiva.	K
Deleži	408—
Hran. vloge s kap. obrest.	72.880.13
Tekoči račun z zvezo	131—
Predplačane obresti posojil	210.47
Rezervni zaklad z obresti	2.967.35
Čisti dobiček	681.81
Skupaj	77.278.76
Denarni promet K	127.998.54
Stanje članov začetkom l. 1910	192
Prirastlo	12
Odpadlo	—
Stanje koncem l. 1910	204

Bilanca

Kmečke hranilnice in posojilnice za občino Postojna,

reg. zadr. z neomej. zavezo,
z dnem 31. decembra 1910.

Aktiva.	K
Posojila	41.534.07
Tekoči račun z zvezo	30.811—
Inventar premični	230.55
Zaostale obresti posojil	69.09
Vrednost tiskovin	50—
Delež pri Zadrudni zvezi	600—
Gotovina 31. decem. 1910	635.14
Skupaj	73.929.85
Pasiva.	K
Deleži	264—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	72.968.74
Predplačane obresti posojil	79.64
Rezervni zaklad	292.54
Čisti dobiček	324.93
Skupaj	73.929.85
Denarni promet K	157.286.24
Stanje članov začetkom l. 1910	111
Prirastlo	18
Odpadlo	1
Stanje koncem l. 1910	128

Bilanca

Hranilnice in posojilnice v Žabnicah,

reg. zadr. z neomej. zavezo,
z dnem 31. decembra 1910.

Aktiva.	K
Posojila	34.473.96
Tekoči račun z zvezo	38.414—
Inventar premični	306—
Zaostale obresti posojil	26.54
Delež pri Zadrudni zvezi	400—
Naložen denar	161.108.70
Delež Z. zveze v Celju	10—
Gotovina 31. dec. 1910	417.67
Skupaj	235.156.87
Pasiva.	K
Deleži	310—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	228.825.76
Predplačane obresti posojil	467.27
Rezervni zaklad	3.852.46
Čisti dobiček	1.701.38
Skupaj	235.156.87
Denarni promet K	275.184.19
Stanje članov začetkom l. 1910	59
Prirastlo	4
Odpadlo	1
Stanje koncem l. 1910	62

Bilanca

Posojilnice in hranilnice v Polhovem Gradcu,

registrovane zadruga z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1910

Aktiva.	K
Posojila	114.135-06
Tekoči račun z zvezo	197.970-—
Inventar premični	235-44
Zaostale obresti posojil	378-25
Delež pri Zadr. zvezi	1.000-—
Delež pri Unionu	1.000-—
Delež pri Zadr. tiskarni	500-—
Delež pri Ljudski posojil.	4-—
Gotovina 31. decem. 1910.	2.838-86

Skupaj 318.061-61

Pasiva.	K
Deleži	344-—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	307.080-16
Rezervni zaklad	9.404-58
Čisti dobiček	1.232-87

Skupaj 318.061-61

Denarni promet K	293.901-38
Stanje članov začetkom l. 1910	162
Pristopilo	10
Izstopilo	—
Stanje koncem l. 1910	172

Bilanca

Hranilnice in posojilnice v Vidmu,

reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1910.

Aktiva	K
Gotovina 31. decem. 1910	1.820-99
Posojila	55.482-69
Premični inventar	240-—
Zaostale obresti posojil	62-05
Delež pri Zadr. zvezi	1.000-—
Naložen denar in nevzdig obresti	1.867-—

Skupaj 60.472-73

Pasiva.	K
Deleži	1.920-—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	43.828-11
Tekoči račun z zvezo	11.869-—
Predplačane obresti posojil	437-78
Rezervni zaklad	2.260-93
Pristopnina	26-—
Čisti dobiček	130-91

Skupaj 60.472-73

Denarni promet K	85.084-59
Stanje članov začetkom l. 1910	200
Prirastlo	13
Odpadlo	21
Stanje koncem l. 1910	192

Bilanca

Hranilnice in posojilnice Zagradec,

reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1910.

Aktiva.	K
Posojila	96.008-93
Tekoči račun z zvezo	97.543-—
Inventar premični	50-27
Zaostale obresti posojil	1.297-70
Delež pri Zadr. zvezi	1.000-—
Naložen denar	1.000-—
Gotovina 31. decembra 1910	2.236-39

Skupaj 199.136-29

Pasiva.	K
Deleži	390-—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	192.942-14
Predplač. obr. posojil	529-06
Rezervni zaklad	4.485-77
Čisti dobiček	789-32

Skupaj 199.136-29

Denarni promet K	221.934-75
Stanje članov začetkom l. 1910	189
Prirastlo	21
Odpadlo	16
Stanje koncem l. 1910	194

Bilanca

Hranilnice in posojilnice pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah,

reg. zadr. z neomej. zavezo,
z dnem 31. decembra 1910.

Aktiva.	K
Posojila	452.790-16
Inventar premič. po odpis. 10 %	215-18
Naložen denar	44.120-62
Zaostale obresti posojil	31.851-60
Nevzd. obr. nalož. denarja	48.431-19
Gotovina 31. dec. l. 1910	6.122-27

Skupaj 539.410-40

Pasiva.	K
Deleži	4.282-—
Obresti istih od prejšnjih let	947-—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	504.083-89
Tiskovine	16-60
Predplačane obresti posojil	1.004-18
Dolg zvezi	200-—
Rezerva do konca l. 1909 in 1910	26.390-51
Rezervni zaklad z obresti	23.817-97
Čisti dobiček	2.486-22

Skupaj 539.410-40

Denarni promet K	720.499-09
Stanje članov začetkom l. 1910	402
Prirastlo	23
Odpadlo	2
Stanje koncem l. 1910	423

Bilanca

Hranilnice in posojilnice v Petrovčah,

reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1910.

Aktiva.	K
Posojila	68.641-—
Tekoči račun z zvezo	10.586-—
Inventar premični	278-—
Zaostale obresti posojil	808-98
Delež pri Zadr. zvezi	1.000-—
Tekoči račun s člani	4.744-07
Gotovina 31. decem. 1910	120-37

Skupaj 86.178-42

Pasiva.	K
Deleži	176-—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	83.904-70
Predplačane obr. posojil	543-67
Rezervni zaklad	951-85
Čisti dobiček	602-10

Skupaj 86.178-42

Denarni promet K	201.416-37
Stanje članov začetkom l. 1910	72
Prirastlo	16
Odpadlo	—
Stanje koncem l. 1910	88

Bilanca

Kmečke hranilnice in posojilnice v Poljčanah,

reg. zadr. z neomej. zavezo,
z dnem 31. decembra 1910.

Aktiva.	K
Posojila	83.312-—
Inventar premični	265-89
Zaostale obresti posojil	701-89
Delež pri Zadr. zvezi	1.000-—
Prehodni	55-57
Tek. račun z člani	10.989-52
Gotovina 31. decem. 1910	1.821-13

Skupaj 98.146-—

Pasiva.	K
Deleži	242-—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	82.898-65
Tekoči račun z zvezo	13.054-—
Predplačane obresti posojil	734-48
Rezervni zaklad z obr.	510-02
Čisti dobiček	706-85

Skupaj 98.146-—

Denarni promet K	201.938-15
Stanje članov začetkom l. 1910	92
Prirastlo	31
Odpadlo	2
Stanje koncem l. 1910	121

PREGLED

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov
za mesec oktober 1911.

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Artiče	4056	14	4000	81	8056	95	3678	50	1996	—	—	—	40	—	290
Besnica Zgornja	4389	17	4089	94	8477	11	3964	79	3878	88	100	—	300	—	57
Beram	6866	57	6041	11	12907	68	6047	78	3471	07	1000	—	20	—	132
Bilčovs	24161	95	23742	13	47904	08	16890	23	6299	80	5460	—	480	—	42
Bogomolje	1449	36	1571	51	3020	87	220	—	400	—	—	—	—	—	57
Boh. Bistrica	21160	79	25279	89	46440	68	9784	—	21086	15	2200	—	9670	—	188
Bloke	10860	69	14627	29	25487	98	7259	—	14151	66	—	—	2592	45	367
Boljun	3558	80	3759	95	7318	75	2816	—	640	—	600	—	650	—	150
Borovnica	3653	71	4585	59	10951	45	2391	01	2665	97	1700	—	667	79	388
Boštanj	11357	07	11218	85	22575	92	3594	36	6164	23	3480	—	2982	69	158
Buzet	21964	67	21926	22	43890	89	12047	17	16441	18	—	—	1236	—	1421
Cirknica	54435	71	53456	38	107892	09	31353	73	38561	24	18976	41	20917	26	674
Cirkovce	90402	95	87006	94	177409	89	57306	43	32570	—	27995	—	12795	—	183
Češnjica	12877	41	12352	66	25230	07	920	—	8312	44	770	—	1000	—	227
Črni vrh	8884	79	8867	96	17749	75	3195	22	5424	05	2260	—	4196	—	280
Črnuče	6682	37	6864	41	13547	28	1951	75	3097	29	750	—	2000	—	60
D. M. v Polju	6977	64	4780	51	11758	15	6573	38	4558	98	200	—	245	—	161
Dicmo-Donje	29317	72	28800	19	58117	91	547	—	1752	12	10750	—	11978	87	270
Dob	3554	99	6554	22	10109	21	2206	06	5394	95	1000	—	200	—	—
Dobje	3296	88	2414	89	5711	71	2223	—	2254	42	150	—	—	—	96
Dobrava	5568	90	6725	90	12294	80	1566	82	3385	33	—	—	900	—	43
Dobrepolje	44977	41	45659	89	90637	20	15476	—	31819	77	3140	—	10394	—	+1
Dobrinj	36843	09	37088	64	73926	73	12980	—	8799	97	3000	—	3343	22	455
Dobrova	7926	40	6577	93	14504	33	5912	20	3640	61	400	—	—	—	49
Dol	10446	44	9902	—	20348	44	5846	—	1214	37	600	—	3550	—	90
Dolsko	4817	19	4490	35	9307	54	2605	—	2944	25	—	—	1313	38	73
Domžale	5743	48	7272	08	13015	56	4941	90	6614	16	526	—	100	—	361
Dračevica	15511	75	14625	20	30136	95	2049	97	2495	—	500	—	516	73	59
Dragatuš	5860	90	5069	33	10930	23	3311	70	2625	18	920	—	490	—	84
Fara	17656	94	17021	98	34678	92	9834	—	2033	50	9937	30	2420	—	192
Frankolovo	6045	76	4992	63	11038	39	2070	—	4283	05	520	—	525	65	245
Gornjigrad	9482	09	8700	33	18182	42	8940	18	3497	20	750	—	—	—	109
Gradac h. p. b. kod Makarske	3905	37	2560	44	6465	81	190	—	1830	—	300	—	—	—	84
Griže	5995	98	4340	88	10336	86	2795	19	540	—	1500	—	—	—	28
Hinje	8553	51	7730	94	16284	45	6810	—	2489	27	1000	—	170	—	72
Homec	5016	56	4704	23	9720	79	2605	29	672	76	1550	—	40	—	69
Horjul	11950	92	10742	63	22693	55	7337	37	4767	21	880	—	1338	06	369
Hotedersica	12143	49	8968	88	21112	37	5542	—	3183	30	6015	—	6595	—	406
Idrija	30345	52	29471	71	59817	23	20740	20	27093	63	1854	20	27093	63	258
Ig	11269	13	12414	51	23683	64	5173	—	11806	61	—	—	1910	—	383
Izlake	11599	94	10137	46	21737	40	7114	—	9665	40	330	—	300	—	262
Jarenina	5596	99	6753	11	12350	10	3790	—	2669	59	2064	—	1517	08	203
Jesenice	10347	17	11132	67	21479	84	5322	40	6554	05	3900	—	265	—	235
Kamnik	45649	78	51909	12	97550	90	31692	24	28011	51	2850	—	4861	81	751
Kandija	124398	18	125576	89	249975	07	72195	37	40562	76	15400	—	36733	92	2215
Karojba	1817	23	1364	80	3182	03	152	20	640	—	700	—	100	—	157

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Kievo	31451	38	27971	32	59422	70	11013	09	6689	69	8089	32	3449	60	207
Knežak	21587	81	20955	83	42543	64	15887	—	5493	—	1300	—	4222	—	430
Kočevje	8479	62	9882	82	18362	44	6733	50	2838	51	6030	—	1620	—	82
Komenda	15619	53	15003	48	30623	01	7459	90	10825	34	—	—	509	—	167
Koprivnica	4898	62	4831	66	9730	28	1576	80	2007	66	1000	—	760	—	10
Kranj	151414	41	155390	47	306804	88	27278	24	25973	11	45043	16	18587	99	293
Križevci	177242	71	173315	73	350558	44	135143	—	123901	91	30450	—	22046	90	471
Krka	8594	42	13206	63	21801	05	6160	—	185	—	—	—	1576	13	182
Kropa	2509	37	1869	22	4378	59	1176	—	1863	04	—	—	15	—	—
Kršan	5480	87	4792	39	10273	26	2903	55	900	19	524	—	1630	—	262
Kaštel (Buje)	10212	16	628	28	10840	44	4469	75	436	43	—	—	561	22	94
Krivodol	3105	37	1825	63	4931	—	57	25	198	—	1250	—	3100	—	99
Lanišče	25458	53	25568	80	51027	33	11200	42	12197	89	4980	—	3900	—	104
Laporje	2719	89	3365	05	6084	94	1431	97	1344	90	700	—	1000	—	89
Leskovec pri Krškem	10583	26	10886	85	21470	11	6510	—	9405	55	854	—	3333	—	478
Leše	1037	—	857	50	1894	50	627	—	681	29	—	—	—	—	33
Ljubljana, lj. pos.	1720933	55	1720332	04	3441265	59	228006	73	339833	05	51146	24	24815	84	2830
Ljubljana, vz. podp. dr.	368447	60	373641	08	742088	68	21829	15	50498	64	49854	16	26206	04	—
Ljubno	26921	07	34378	93	61300	—	5615	—	10301	32	21150	—	11080	—	163
Logatec Gornji	10370	31	10497	45	20867	76	2750	—	3313	21	7169	60	711	—	98
Loka pri Zid. m.	2888	56	2538	92	5427	48	1597	86	1192	06	1320	—	619	80	100
Makole	28739	08	17947	19	46686	27	10544	50	16172	22	910	—	1266	80	—
Marija na Zili	1560	45	3549	73	5110	18	346	—	2636	87	900	—	—	—	98
Mengeš	14053	47	13177	93	27231	40	8793	—	6984	85	2980	—	1060	—	—
Mirna peč	4906	64	5265	29	10171	93	4272	—	1467	75	—	—	—	—	78
Moravče	20195	76	20230	61	40426	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mozirje	17058	83	14146	30	31205	13	4520	—	2608	40	11440	—	6810	—	160
Motnik	3335	40	2320	48	5655	88	1297	—	2092	85	220	—	—	—	54
Naklo	6000	49	6383	09	12383	58	1837	66	1080	89	800	—	1104	10	118
Nedelja Velika	3338	81	3326	20	6665	01	541	—	2119	—	1200	—	560	—	141
Omišalj	17740	64	16374	10	34114	74	15388	51	8942	19	6902	50	2200	03	203
Petrovče	8517	15	9002	77	17519	92	4950	—	7121	43	820	—	950	—	98
Pišece	4166	02	3280	—	7446	02	2940	—	1780	—	—	—	405	—	240
Planina-Studeno	4750	77	4318	59	9069	39	3983	—	1200	—	680	—	—	—	223
Pločice-Konavljje	42858	78	42448	01	85306	79	23782	53	17898	52	8423	46	9826	06	118
Podčetrtek	3253	73	2776	26	6029	99	2747	—	1368	—	200	—	—	—	84
Podzemelj	63	81	420	15	483	96	6	—	420	—	—	—	—	—	71
Polhov gradec	10999	97	9594	44	20594	41	9906	92	2553	19	—	—	200	—	180
Poljane	28124	68	28695	90	56820	58	8165	—	11205	60	2580	—	2970	—	469
Poljčane	5134	95	5292	74	10427	69	3319	60	1414	—	1230	—	1400	—	145
Sp. Polskava	1451	92	1529	03	2980	95	533	—	1525	—	—	—	530	—	96
Polzela-Pöllandl	21096	54	20408	41	41501	95	8038	—	4445	46	300	—	—	—	95
Pomjan	9203	36	9285	97	18489	33	4269	53	2533	40	2691	04	2388	—	326
Ponikva	2693	38	1920	—	4613	38	2006	—	1507	—	400	—	468	10	112
Postojna	4926	35	5050	61	9976	96	1681	16	4567	48	400	—	94	40	139
Ptuj	11684	96	8349	49	20034	45	9648	—	974	72	6553	—	470	—	166
Preddvor	9839	03	7889	48	17728	51	2533	—	6772	95	1000	—	200	—	118
Predloka	1887	14	1331	88	2919	20	193	70	930	—	400	—	833	70	107
Preska	5612	30	4234	04	9846	34	3836	11	797	—	1015	67	1215	—	—
Prihova	3026	89	2530	99	5557	88	2576	—	788	14	440	—	240	—	126
Prolog Mali	4056	04	3320	—	7376	04	250	—	1800	—	1520	—	250	—	88
Prosek	6292	39	3260	39	9553	78	512	—	413	55	—	—	4278	50	606

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Punat	53184	03	53264	39	106448	42	38489	67	13499	51	9000	—	2830	—	118
Radovica	5143	98	5802	37	10946	35	818	—	1878	10	3900	—	1050	—	138
Radovljica	69828	08	71362	70	141190	78	38789	17	8966	32	32452	—	8580	—	250
Rajhenburg	13045	19	13072	81	26118	—	8971	07	3276	93	530	—	817	—	286
Ribnica na Poh.	8417	55	7823	14	16240	69	7576	20	2750	—	1100	—	—	—	48
Ribnica	28255	65	32199	42	60455	07	23216	80	14008	54	10780	—	3170	—	473
Selca na Braču	4327	02	3608	77	7935	79	1050	—	1602	—	2350	—	1220	73	210
Selca p. Škof	10320	57	11376	98	21697	55	3013	27	4759	83	6500	—	4190	—	366
Senožeče	2732	98	4692	55	7425	53	1032	—	6830	—	506	—	920	—	368
Sevnica	30812	99	34333	21	65146	20	5425	—	25032	50	—	—	2659	—	2164
Slivnica	13139	14	13024	53	26463	67	2382	—	1504	86	840	—	10240	—	85
Slivnica p. Mar.	5854	56	6955	65	12810	21	3165	50	1326	03	1500	—	2402	—	130
Smlednik	5068	44	5522	67	10591	11	3344	52	2676	56	810	—	400	—	187
Srednja vas	22237	39	19647	18	41884	57	4947	—	14711	15	2680	—	2450	—	435
Stara Loka	8863	24	17559	36	16422	60	6858	—	4276	35	1500	—	461	62	274
Struge	7253	18	3161	66	10314	84	2254	—	1460	—	200	—	540	—	—
Svečina	3037	61	2890	33	5927	94	2481	10	889	88	—	—	467	—	56
Svetinje	4838	28	3900	—	8738	28	4380	38	120	—	70	—	120	—	74
Sv. Benedikt v Slov. goricah	8891	16	6457	49	15348	65	4926	52	2569	40	2150	—	2223	60	274
Sv. Bolfenk v Sl. goricah	5565	59	5879	41	11415	—	4987	83	2709	06	360	—	414	—	91
Sv. Bolfenk n. K.	2927	36	2702	12	5629	48	1890	—	630	—	50	—	844	—	75
Sv. Ema	5416	26	6046	68	11462	94	4410	—	820	35	680	—	327	—	298
Sv. Križ p. Kost.	9941	14	10563	31	20504	45	4875	50	6643	01	2878	—	3255	93	+4
Sv. Križ p. Litiji	20611	29	19443	79	40055	08	5210	—	15689	82	2940	—	2180	—	403
Sv. Kunigunda	8123	74	6954	80	15078	54	1690	—	3295	65	3000	—	3830	—	92
Sv. Lovrenc na Drav. polju	3300	41	2891	86	6192	27	1834	—	1170	—	653	—	124	—	108
Sv. Lovrenc nad Mariborom	1600	25	1622	—	3222	25	898	80	1200	—	—	—	700	—	52
Sv. Petar u Šumi	2042	12	1300	—	3342	12	858	—	1200	—	100	—	980	—	95
Sv. Tomaž	12018	25	12432	—	24450	25	11761	59	1085	02	2348	—	—	—	61
Sv. Lenart v Sl. goricah	52251	56	48812	43	101063	99	30373	16	26670	23	12284	—	3819	23	2185
Št. Jurij ob j. žel.	55370	15	48580	42	103950	57	16914	92	15605	19	1557	10	7797	43	392
Št. Jurij ob Tab.	17973	92	17541	43	35515	35	9964	—	340	—	2000	—	2315	31	112
Št. Jurij p. Kr.	35349	26	38669	25	74018	51	4286	70	8734	48	17568	87	4962	70	545
Št. Jernej	35636	57	30949	69	66586	26	20483	31	19706	99	10620	—	5430	—	+2
Št. Lambert	3620	57	3847	78	7468	35	568	63	1892	73	1900	—	—	—	36
Št. Peter n. K.	27979	09	29627	68	57606	77	11914	80	9236	67	1100	—	4461	24	573
Št. Vid p. Grobel.	1109	48	665	—	1774	48	690	—	125	—	440	—	66	84	92
Št. Vid p. Vipavi	6802	72	5811	80	12614	52	2451	—	4296	53	900	—	605	—	170
Št. Vid pri Zatič	20537	56	19495	12	40032	68	10643	88	11693	07	2700	—	1400	—	467
Škofja Loka	26693	60	28301	63	54995	23	14282	52	8107	54	—	—	300	—	—
Šmarje p. Jelšah	4359	38	3981	86	8341	24	3380	—	2670	—	1280	—	436	—	214
Šmarjeta (Dol.)	2355	36	3812	—	6167	36	1595	59	2511	—	1300	—	420	—	169
Šmartno na P.	308	15	1100	—	1408	15	193	10	—	—	1100	—	63	—	26
Šmartno p. Šm. g.	5683	17	5766	09	11449	26	2536	—	3342	60	1900	—	40	—	93
Šmartno pri Kranju	15795	02	11659	92	27454	94	12900	50	6339	15	2660	—	643	70	—
Šturije	19797	27	21059	10	40856	37	2040	—	18962	12	1410	—	4427	75	396
Tomaj	24348	22	22845	22	47193	44	12045	60	17126	89	1350	—	6695	—	643
Tomišelj	9597	35	8960	18	18557	53	5162	26	6406	89	2553	29	2300	—	—

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Trata	9097	99	11047	93	20145	92	8560	—	7212	28	550	—	500	—	35
Trilj	11776	58	12053	70	23830	28	3710	11	1775	20	6164	—	7502	—	797
Trnovo	35425	01	37667	57	73092	58	9507	87	12370	50	14449	65	4081	49	918
Tržič	15530	79	14246	85	29777	54	9272	60	6599	86	2500	—	1464	52	224
Tržišče	3349	86	2744	55	6094	41	3355	—	1716	76	150	—	40	—	—
Tučepi	509	10	12	—	521	10	—	—	—	—	—	—	400	—	143
Tuhinj Zgornji	6897	82	6320	68	13218	50	5207	—	3646	53	2630	—	1480	50	215
Tunice	4733	24	3938	65	8671	79	3265	40	1717	34	300	—	50	—	51
Vavtavas	5765	20	5636	92	11402	12	5680	—	732	—	3900	—	—	—	+2
Velikovec	49837	35	39821	73	89659	08	23897	16	18051	68	8708	71	4754	47	717
Vič	2874	54	3007	70	6294	57	1399	75	952	75	45	—	910	—	70
Videm	2645	03	3024	88	5669	91	1661	—	2579	91	400	—	140	—	188
Vipava	50730	97	53176	31	103907	28	16890	—	22272	58	21666	—	15367	—	1308
Višnja gora	15107	07	12512	22	27619	29	6595	—	10492	—	1420	—	2334	32	723
Vodice	26847	94	24382	02	51229	96	14389	66	11210	79	3800	—	1660	—	196
Vojsko	1421	55	1907	41	3328	96	548	40	1801	22	60	—	50	—	56
Vrbnik	10941	92	11472	36	22414	28	4916	—	7110	52	3100	—	1225	13	428
Vrhnika	23524	84	31414	56	54939	40	14659	06	18357	77	4520	—	725	97	270
Vurberg	6214	95	6590	98	12805	93	3702	27	2580	11	—	—	1816	—	92
Zatičina	29000	44	27529	73	56530	17	18785	—	11126	33	700	—	9000	—	70
Želinje	2553	70	2274	—	4827	70	2210	—	50	—	1400	—	300	—	52
Žiće	21352	72	21069	52	42422	24	4494	46	319	38	2220	—	590	—	103
Žiri	15954	94	11305	06	27260	—	7601	—	7102	64	4050	—	2620	—	309
Žminj	23209	82	22837	20	46047	02	18792	22	1817	23	892	82	3977	16	352
Žužemberk	41363	03	43662	02	85025	05	34594	61	22969	68	3830	—	2664	84	—

Vabilo k izrednemu občenemu zboru
Kmečke hranilnice in posojilnice v Škalah,
 reg. zadr. z neom. zav.
 ki se vrši v nedeljo dne 17. decembra 1911 ob 3 uri
 popoldan v uradnih prostorih
 Dnevni red:
 1. Sprememba pravil.
 2. Dopolnilna volitev članov načelstva in nadzorstva.
 K obilni udeležbi vabi
 Načelstvo.

Vabilo na V. redni občni zbor
**Proseško-Kontoveljske posojilnice
 in hranilnice**
 reg. zadr. z neom. zav.
 na Proseku,
 ki bo dne 8. decembra 1911 ob 1. uri popoldne v prostorih
 g. Drag. Starca na Proseku
 Dnevni red:
 1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
 2. Potrditev računskega zaključka za leto 1910.
 3. Volitev načelstva in nadzorstva.
 4. Slučajnosti.
 Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol
 ure pozneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom in na
 istem kraju in bo sklepčen brez ozira na število navzočih
 članov.
 Načelstvo.

Vabilo na izredni občni zbor
Kmetijskega društva za Kamnik in okolico,
 reg. zadr. z om. zav.
 ki se vrši dne 17. grudnia 1911 ob 3 uri popoldne pri
 „Krištofu“ na Šutni v mali sobi.
 Dnevni red:
 1. Sprememba pravil.
 2. Slučajnosti.
 Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice na Dobu,
 reg. zadr. z neom. zav.
 ki bo dne 17. decembra 1911 ob 3. uri popoldne v
 posojilniških prostorih
 Dnevni red:
 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občenem zboru.
 2. Poročilo načelstva.
 3. Poročilo nadzorstva
 4. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
 5. Volitev načelstva.
 6. Volitev nadzorstva.
 7. Čitanje revizijskega poročila
 8. Slučajnosti.
 Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklep-
 čen, vrši se čez pol ure drug občni zbor, ki bo veljavno
 sklepal, ne glede na število navzočih članov.